

פוליסה לביטוח רכב מסחרי מעל 3.5 טון ורכב אחר

מהדורת 08/2017

מבוטח יקר,
מסמך זה והמסמכים הנלווים אליו, דהיינו הצעת הביטוח, המפרט וכן מסמכים נוספים שצורפו או שיצורפו בעתיד, מהווים את חוזה הביטוח (להלן: "הפוליסה") שבינך, לבין הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה").

פוליסה זו הינה חוזה בין החברה לבין המבוטח ששמו נקוב במפרט, לפיו מסכימה החברה, תמורת דמי ביטוח, לשפות המבוטח למשך תקופת הביטוח בשל אבדן או נזק שיגרם לרכב המבוטח עקב מקרה הביטוח ובשל נזק לרכוש צד שלישי, הכל לפי תנאי פוליסה זו.

דמי הביטוח, תקופת הביטוח, ההשתתפות העצמית, שם המחירון וגבולות האחריות על פי פרק 2, נקובים במפרט המהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו.

הזכויות והחובות ההדדיות שלך, המבוטח, ושל החברה מפורטים בפוליסה.

ביכולתך לבחור לצורך הביטוח בפרקים אחדים של הפוליסה או בכלם. אם ברצונך לשנות את היקף הביטוח, להוסיף עליו או לחדש את תוקפו והחברה הסכימה לכך, יהוו בקשתך וכן המסמכים הנוספים שיישלחו אליך חלק מן הפוליסה.

לתשומת לבך, נזקי גוף יש לבטח בנפרד בהתאם להוראות פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש) התש"ל 1970, כאשר הביטוח יעשה בפוליסה נפרדת הכוללת תעודת ביטוח.

פוליסה זו נכתבה על פי ההוראות המפורטות בחוק חוזה הביטוח התשמ"א - 1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א - 1981, וכן התקנות שהותקנו מכוחם.

תוכן עניינים:

2	סעיף הגדרות כללי.
3-4	פרק 1 - ביטוח רכב.
4-6	פרק 2 - אחריות לנזקי רכוש של צד שלישי.
6	פרק 3 - רכב מסחרי.
6	פרק 4 - אופנועים.
6	פרק 5 - סחר רכב ומוסכים.
7-16	פרק 6 - תנאים כלליים.
17-18	פרק 7 - תוספות מיוחדות.

הגדרות

הבעלים הרשום של הרכב ואשר שמו נקוב בהצעת הביטוח ובמפרט.	"המבוטח"
הכשרה חברה לביטוח בע"מ.	"החברה"
מסמך המודפס ממערכות המחשב של החברה והכולל את הפרטים המיוחדים של חוזה הביטוח כגון שם המבוטח, כתובתו, מספר הפוליסה, תיאור הסיכון המבוטח והכיסוי, דמי הביטוח, תקופת הביטוח, גובה ההשתתפות העצמית, שם המחירון, גבולות האחריות, תאריך ההדפסה וחתמת המבטח.	"מפרט הביטוח" ו/או "המפרט" ו/או "הרשימה"
כלי הרכב אשר נקוב בהצעת הביטוח ובמפרט, לרבות האביזרים הנמצאים בו מכוח דין או לאביזרים הצמודים אליו והנקובים במפרט.	"כלי הרכב" ו/או "הרכב"
כל סוגי הרכב, למעט אופנועים ולמעט רכב פרטי, רכב מסחרי ואוטובוס זעיר פרטי שמשקלם הכולל לא עולה על 3.5 טון.	"רכב מסחרי"
סך כל התשלומים שרשאית החברה לגבות ממבוטח במועד תחילת הביטוח בקשר לפוליסה זו. דמי הביטוח יצוינו בפוליסה כסכום אחד, נקוב במטבע ישראלי, הכולל את כל התשלומים שהחברה רשאית לגבות מהמבוטח עבור הביטוח במועד תחילת הביטוח.	"דמי הביטוח"
הסכום הנקוב במפרט, אם נקוב, והמייצג את גבול האחריות של החברה כלפי המבוטח. סכום הביטוח ישתנה בהתאם לשינויים במדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח.	"סכום הביטוח"
אדם ו/או תאגיד שנקבע על ידי המבוטח כמוטב בפוליסה, ובלבד ששם המוטב מצוין במפרט. מינוי מוטב כאמור, ייעשה באמצעות הודעה בכתב בלבד, שתימסר לחברה על ידי המבוטח.	"מוטב"
קובץ מחירים וכללים שיטתי, מקצועי ובלתי תלוי המשמש לקביעת ערך שוק של כלי רכב מכל הדגמים, בין קונה מרצון ומוכר מרצון, שמתפרסם ומתעדכן באופן סדיר ושניתן לעיין בו בכל עת.	"מחירון"
שווי רכב שאינו נכלל במחירון כהגדרתו לעיל, ייקבע לפי הערכת שווי שתצורף למפרט.	"שווי רכב"
כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976.	"מס ערך מוסף"
מדד המחירים לצרכן המתפרסם מעת לעת על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.	"מדד"

פרק 1 - ביטוח רכב

מובהר כי פרק זה יחול אך ורק אם צוין במפורש במפרט.

- א. הסיכונים המבוטחים**
- מקרה הביטוח הוא אבדן או נזק שנגרם לרכב הנקוב במפרט, לרבות לאביזרים הנמצאים בו מכוח דין או לאביזרים הצמודים אליו והנקובים במפרט, כתוצאה מאחד הסיכונים המפורטים להלן:
1. אש, ברק, התפוצצות, התלקחות.
  2. התנגשות מקרית, התהפכות.
  3. גניבה. לעניין זה, "גניבה" משמעה, גניבת הרכב ואי איתורו במשך 30 ימים, לכל הפחות.
  4. כל נזק שנגרם תוך כדי גניבה ובעת ניסיון גניבה.
  5. שיטפון, סערה, שלג וברד.
  6. מעשה זדון; **אלא אם נגרם מקרה הביטוח על ידך או על ידי מישהו מטעמך במתכוון, ובמקרה זה פטורה החברה מחבותה.**
  7. העברת (הובלת) הרכב בדרך, ברכבת ובמעליות.
- ב. פריטים שאינם מכוסים**
- על אף האמור בסעיף א לעיל, **החברה לא תשפה אותך, המבוטח, בשל:**
1. **אבדן או נזק לצמיגים**, אלא אם כן ניזוקו או אבדו חלקים נוספים מהרכב עקב מקרה הביטוח.
  2. **פחת, בלאי.**
  3. **אבדן או נזק למקלט רדיו, לרשם קול, למכשיר קשר, לאנטנה, למזגן אויר, לטלויזיה ולטלפון המותקנים ברכב, ולכל רכוש אחר הנמצא ברכב ואינו חלק מאביזריו הנמצאים בו מכוח דין או צמודים אליו.** באפשרותך לבטח את פריטי הרכוש הנ"ל, אם ביקשת זאת בהצעת הביטוח והחברה הסכימה לכך והסכמתה צוינה במפרט.
- ג. קלקולים מכניים חשמליים או אלקטרוניים**
- קלקולים מכניים, חשמליים או אלקטרוניים שייגרמו לרכב אינם מכוסים** אלא אם כן נגרמו במהלך או עקב מקרה הביטוח.
- ד. דרכי הפיצוי**
- החברה תוכל על פי שיקול דעתה, לבחור בין דרכי הפיצוי הבאות:
תשלום ערך הנזק או האבדן במזומן, תיקון הרכב, החלפתו ברכב מסוג ואיכות דומים או החלפת חלק ממנו.
- ה. חישוב תגמולי הביטוח**
- תגמולי הביטוח שייגיעו לך המבוטח לפי פרק זה:
1. יחושבו וישולמו לפי האבדן או הנזק לרכב ביום קרות מקרה הביטוח. מובהר כי סכום הפיצוי לא יעלה על סכום הביטוח הנקוב במפרט.
  2. מובהר כי שווי רכב שאינו נכלל במחירון, ייקבע לפי הערכת שווי שתצורף למפרט.
  3. מקום בו בוצעה החלפה של חלק ברכב, תשלם החברה את הערך הממשי של החלק שאבד או ניזוק, בניכוי בלאי, ובצירוף תוצאות התקנה.

- ו. כיסוי הוצאות**
- במקרה שהרכב יצא מכלל שימוש עקב סיכון המכוסה בפוליסה, תשלם לך החברה גם עבור הוצאות סבירות שהוצאת לשם שמירת הרכב, ולהעברתו למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את נזק, אולם, בכל מקרה, לא תשלם החברה למעלה מ- 30% מהסכום שיגיע לך עבור הנזק לרכב בגין אותו מקרה ביטוח. מובהר כי תשלומים אלה ישולמו לך אף מעל לסכום הביטוח הנקוב במפרט.
- ז. רכב באבדן**
1. נגרם לרכב אבדן גמור תשלם לך החברה את מלוא ערך הרכב ביום קרות מקרה הביטוח או תחליפו ברכב מסוג ואיכות דומים. בפוליסה זו: **”רכב באבדן גמור”** -
- א. רכב שנגנב ולא נמצא בתוך 30 ימים מיום הגניבה.
ב. רכב ששמאי רכב קבע לגביו כי נתקיימו בו אחד מאלה:
- (1) הרכב יצא מכלל שימוש והנזק הישיר שנגרם לו, למעט נזק ישיר שנגרם מירידת ערך, הוא 60 אחוזים ומעלה משווי הרכב ביום קרות מקרה הביטוח כולל מסים;
- (2) הרכב אינו ניתן עוד לשיקום והוא נועד לפירוק בלבד;
2. בפוליסה זו **”אבדן גמור להלכה”** -
- אם שמאי רכב מוסמך קבע כי שיעור הנזק שנגרם לרכב הוא לפחות 50 אחוזים משווי סמוך ליום קרות מקרה הביטוח, רשאית החברה לפצות אותך המבוטח כאילו נגרם לרכב אבדן גמור.
3. כאשר החברה תשלם לך את מלוא שווי הרכב או תחליפו ברכב אחר מסוג ואיכות דומים בשל אבדן גמור של הרכב או אבדן גמור להלכה של הרכב, תעבור הבעלות בשרידי הרכב לחברה.
4. **עם שיפוי המבוטח בשל אבדן גמור או אבדן גמור להלכה, יפקע תוקף הפוליסה ולא תהיה לך, המבוטח, זכות להחזר דמי ביטוח.**
- ח. אבדן גמור לרכב שלא שולמו בעדו מיסים**
- אם נגרם אבדן גמור או אבדן גמור להלכה לרכב כתוצאה ממקרה ביטוח, המכוסה בפוליסה זו ולא שולמו כל המסים הממשלתיים בשל הרכב, והחברה החליטה שלא לתקן את הרכב, תשלם לך החברה, תגמולי ביטוח לפי שווי של הרכב ללא מיסים, או תחליפו ברכב אחר מסוג ואיכות דומים, אולם, אם תמציא לחברה הוכחה כי אינך זכאי לפטור חוזר ממיסים על רכב אחר שבדעתך לרכוש במקום הרכב שנגרם לו אבדן גמור או אבדן גמור להלכה, תשלם לך החברה תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב עובר ליום קרות מקרה הביטוח, כאילו שולמו כל המיסים בעדו, או תחליפו ברכב מסוג ואיכות דומים. לאחר תשלום תגמולי הביטוח או החלפת הרכב, רשאית החברה לקבל ממך המבוטח את זכויותיך ברכב. אם העברת הזכויות האמורה תלויה בתשלום מיסים כלשהם יחול תשלום זה על החברה.
- ט. נזק חלקי**
1. אם תיקון הרכב יחייב החלפת המרכב או חלקים ממנו או פנס, החברה תישא במלוא עלות החלפה זו.
2. במקרה של נזק לחלק של הרכב שאינו מנוי בסעיף 1 לעיל, תהיה אחריות החברה כמפורט להלן:
- א. בחרה החברה להחליף את החלק שאבד או ניזק, יוחלף החלק שאבד או ניזק בחלק המתאים לו בתכונותיו ובתיאורו בצירוף הוצאות התקנה.
ב. בחרה החברה לשלם לך, המבוטח, את ערך הנזק או האבדן במזומן, ישולם הנזק לפי ערכו הממשי של החלק שאבד או ניזק, בניכוי בלאי, כאשר לתשלומים האמורים יתווספו הוצאות התקנה.
- מובהר כי פרק זה יחול אך ורק אם צוין במפורש במפרט.**

פרק 2 - ביטוח אחריות לנזקי רכוש של צד שלישי

- א. מקרה הביטוח**
מקרה הביטוח הוא חבות המבוטח בשל נזק שייגרם לרכוש צד שלישי כתוצאה משימוש ברכב בתקופת הביטוח.
- ב. גבולות הפיצוי**
החברה תשלם בשמך, המבוטח, את כל הסכומים שתהיה חייב בתשלומם לצד שלישי בשל מקרה הביטוח **עד לסכום הביטוח הנקוב במפרט כגבול האחריות לגבי נזקי רכוש של צד שלישי**. החברה תישא גם בהוצאות משפט סבירות שיהיה עליך, המבוטח, לשאת בשל מקרה הביטוח וזאת אף מעל לסכום הביטוח, ובלבד שמקרה הביטוח לא נעשה בזדון.
- ג. הצמדת סכום הביטוח**
סכום הביטוח לענין פרק זה ישתנה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח.
- ד. טיפול בתביעות צד שלישי**
1. החברה רשאית, ולפי דרישת צד שלישי - חייבת, לשלם לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהחברה חייבת לך, המבוטח, ובלבד שהודיעה לך על כך בכתב כאמור בסעיף קטן 1א להלן, ואתה, המבוטח, לא התנגדת כאמור באותו הסעיף; ואולם טענה שהחברה יכולה לטעון כלפיך, המבוטח, תעמוד לה גם כלפי צד שלישי.
  - א.1. **דרש צד שלישי מהחברה את תגמולי הביטוח כאמור בסעיף 1 לעיל, תודיע החברה לך, המבוטח, בכתב בתוך 7 ימי עסקים מיום הדרישה על הדרישה כאמור וכי אם לא תודיע לה על התנגדותך לתשלום הפיצוי בתוך 30 ימים, תשלם החברה לצד השלישי את תגמולי הביטוח שהיא חייבת לך, המבוטח, ככל שהיא חייבת בתשלומם.**
  2. החברה רשאית ליטול על עצמה, או לנהל בשמך, המבוטח, את ההגנה של כל תביעה ועליך, המבוטח, להושיט לחברה, לפי בקשתה, עזרה הנחוצה לחברה לצורך חישוב תביעה של צד שלישי.
  3. החברה מתחייבת לפעול בשיתוף פעולה אתך, המבוטח, במאמץ לשמור על האינטרסים הלגיטימיים שלך, לרבות שמך הטוב.
- ה. חריגים לחבות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש**
1. החברה לא תהיה חייבת בתשלום כלשהו בשל נזק לרכוש שבבעלותך או בבעלות מי שנהג ברכב או לרכוש הנמצא בפיקוחך ובשמירתך, או בפיקוחו ובשמירתו של מי שנהג ברכב או אחד מבני ביתכם.
  2. החברה לא תהיה חייבת בתשלום תגמולי ביטוח בגין אבדן או נזק לצינורות, מתקנים או כבלים תת-קרקעיים, אם אתה המבוטח, לא בדקת טרם עריכת הביטוח אצל הרשויות המתאימות, את המיקום המדויק בו מצויים צינורות, כבלים וכל מתקן שהוא באיזור התת-קרקעי של אתר העבודה. בכל מקרה יהא סכום השיפוי מוגבל אך ורק להוצאות תיקונם של הכבלים והצינורות התת-קרקעיים ולא יהא כיסוי, וממילא לא ישולמו תגמולי ביטוח - בגין נזק תוצאתי כלשהו.
  3. יובהר כי במידה ואתה, המבוטח, או אדם מטעמך שילמתם פיצוי בקשר למקרה ביטוח לפי פרק זה, או הודיתם בחבות, הצעתם, הבטחתם, או התחייבתם לפיצוי ללא הסכמת החברה מראש, הרי שהדבר לא יחייב את החברה.

1. **הרחבה מיוחדת - שימוש בנגרר בלתי מסוים**
הביטוח על פי פרק זה, יחול גם על הנזק שיגרם לרכוש של צד שלישי על ידי כל נגרר בלתי מסוים אם וכאשר הוא מחובר לרכב המבוטח, גם אם עניין זה לא צוין במפורש במפרט אולם תוספת זו לא תחול:
1. על נזק שיגרם על ידי רכב ממונע שיצא משימוש ונגרר בתמורה.
  2. על נזק שיגרם לנגרר עצמו, או לרכוש המובל עליו.

פרק 3 - רכב מסחרי

- "רכב מסחרי" כהגדרתו בסעיף ההגדרות לעיל.**
החברה לא תשלם עבור כל נזק ו/או חבות שנגרמו:
1. עקב העמסת יתר של הרכב, בניגוד לקביעת רשויות הרישוי.
  2. בגין נזק לגשר או לדרך שנגרם כתוצאה ממשקל הרכב ו/או גובה הרכב ו/או המטען המובל עליו, בעת נסיעה בניגוד להוראות הדין והשילוט.
  3. בגין נזק לרכוש המובל או הנגרר על ידי הרכב המבוטח.
  4. תוך כדי ו/או עקב הובלת דלק, גז, חומרים מסוכנים (כמוגדר בחוק שרותי הובלה התשנ"ז - 1997), אלא אם צוין אחרת במפרט.
  5. תוך כדי ו/או עקב שימוש ב"מרים" (הייבר), "רמסע", מנוף ומתקנים הידראוליים ופנאומטיים אלא אם צוין אחרת במפרט.

פרק 4 - אופנועים

- מובהר כי, הכיסוי הביטוחי לפי פרק זה יחול אך ורק אם צוין במפורש במפרט. (בכפוף לכל יתר תנאי הפוליסה וסייגיה)
תנאים מיוחדים לפרק זה :
- א. השתתפות עצמית במקרה של גניבה: החברה תנכה ממך, המבוטח, השתתפות עצמית בשיעור של 10% מערך הנזק, אך לא פחות מסכום ההשתתפות העצמית כמפורט במפרט.
  - ב. במקרה של גניבת חלקים : החברה תשלם לך פיצוי עבור חלקים שנגנבו מן האופנוע, רק במקרה בו האופנוע נגנב כולו.

פרק 5 - סחר רכב ומוסכים

- מובהר כי, הכיסוי הביטוחי לפי פרק זה יחול אך ורק אם צוין במפורש במפרט. (בכפוף לכל יתר תנאי הפוליסה וסייגיה)
- א. **תחולת הביטוח**
הביטוח לפי פרק זה יחול על רכב המוחזק על ידך לצורך עיסוקך למטרות סחר בכלי רכב או תיקון רכב, בהתאם למפורט במפרט.
  - ב. **הכיסוי**
החברה תשלם לך את הנזק המכוסה בפוליסה זו, אך ורק אם בעת קרות מקרה הביטוח הרכב נמצא בנסיעה אל או מהמקום השייך לך, או המוחזק על ידך.

- ג. **סייגים לחבות המבטח**
 החברה תהא פטורה מכל אחריות כלפיך, המבטוח, לתשלום כלשהו לפי פוליסה זו במקרים הבאים:
 1. הנזק ארע בעת שהרכב חנה.
 2. הנזק ארע בעת המצאו של הרכב במוסך, בין בנסיעה ובין בחניה.

פרק 6 - תנאים כלליים

- א. **בני האדם הרשאים לנהוג ברכב**
 בני האדם הרשאים לנהוג ברכב יהיו אחד או יותר מבין הנזכרים מטה כפי שנכתב במפרט ובתנאי שהם בעלי רשיון נהיגה בר תוקף בישראל לנהיגת כלי רכב מסוג הרכב, או שהיו בעלי רשיון תקף בתאריך כלשהו במשך 24 חודשים שקדמו לנהיגה ברכב ולא נפסלו מלקבל או מלהחזיק רשיון כזה על פי הוראות חיקוק, פסק דין, החלטת בית משפט או רשות מוסמכת אחרת:
 1. המבטוח;
 2. אדם ששמו נקוב במפרט;
 3. אדם הנוהג ברשות המבטוח;
 4. אדם הנמצא בשירות המבטוח ונוהג ברשותו;
 5. כל אדם הנוהג ברשותך, המבטוח, ובלוויית אדם מהמנויים בסעיפים 1, 2, 3 ו-4 לעיל.
 6. כל אדם הלומד נהיגה, ובלבד שהוא מלווה בידי מורה נהיגה מוסמך בעל רשיון להוראת נהיגה או בעת מבחן נהיגה רשמי מטעם משרד התחבורה, בתנאי שהאדם מלווה בכוחן מטעם משרד התחבורה.

- ב. **השימוש ברכב**
 השימוש ברכב יהיה לאחת או יותר מהמטרות המנויות להלן, כפי שנכתב במפרט:
 1. למטרות חברתיות ופרטיות;
 2. למטרות עסקו של המבטוח או למקצועו;
 3. למטרת הוראת נהיגה, או מבחן נהיגה;
 4. להובלת נוסעים או סחורות לשם עסקיו, או מקצועו של המבטוח;
 5. לעיסוקו או למקצועו של המבטוח, או לעיסוקו או למקצועו של כל אדם שהרכב הושכר לו;
 6. למטרת סחר בכלי הרכב;
 7. למטרות סחר ומבחן בכלי הרכב;
 8. כאוטובוס;

- ג. **שימושים שהפוליסה אינה מכסה**
 החברה לא תשפה המבטוח באם עשה אחד או יותר מהשימושים המנויים להלן, כפי שנכתב במפרט:
 1. בשכר, או בתמורה אחרת;
 2. תוך הובלת נוסעים בשכר, או בתמורה אחרת;
 3. תוך השכרת הרכב;
 4. במסגרת תחרות מהירות, מבחן מהירות, או מבחן יציבות;
 5. למטרה כלשהי הקשורה בסחר בכלי רכב ממונעים;
 6. למטרת גרירה כלשהי, למעט גרירת רכב ממונע שיצא מכלל שימוש, ובלבד שהגרירה אינה בתמורה.

ד. חריגים כלליים לחבות החברה

1. פוליסה זו אינה מכסה אבדן, נזק או חבות שאירעו מחוץ לשטח מדינת ישראל אזור יהודה ושומרון ואזור חבל עזה.
2. פוליסה זו אינה מכסה:
  - א. נזק תוצאתי;
  - ב. אבדן או נזק שנגרמו בעת שהרכב היה מגויס לצה"ל;
  - ג. אבדן או נזק שנגרמו בשל מהומות, אלא אם נכתב אחרת במפרט.
  - ד. תביעה הנובעת מחבות שבחובה.
  - ה. אבדן או נזק שנגרמו בשל היות נהג הרכב נתון להשפעת סמים מסוכנים, כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג - 1973.
  - ו. אבדן או נזק שהם תוצאה של מלחמה, פעולת אויב, פיגועים חבלניים, התקוממות צבאית או עממית, מהפכה, מלחמת אזרחים, מהומות אזרחיות.
  - ז. אבדן או נזק שהם תוצאה של קרינה מייננת, זיהום רדיואקטיבי, תהליכים גרעיניים וכל אבדן או נזק עקב חומר גרעיני או פסולת גרעינית.
  - ח. אבדן או נזק שהם תוצאה של רעידת אדמה, אלא אם נכתב אחרת במפרט.
  - ט. אם בעת קרות מקרה הביטוח, הרכב היה נהוג על ידי אדם שלא היה רשאי לנהוג בו, או אם השתמשו ברכב שלא על פי השימוש שהותר כמפורט בסעיף ב' לעיל וכמפורט במפרט
  - י. אבדן או נזק שנגרמו בכוונת זדון, אייושר, פשע, תרמית, הונאה, מעילה באמון או אשונות למעשים אלו ו/או קשירת קשר לעשותם, שנעשו על ידי המבוטח או אומישו הוכשר לנהוג ברכב המבוטח או אומימיחידיו ו/או מי משותפיו ו/או מנהליו ו/או עובדיו ו/או מי שהיו כאלו, בכל זמן רלוונטי.

ה. גילוי ושינוי בעניין מהותי

1. פוליסה זו הוצאה על סמך התשובות שמסרת בכתב לחברה על כל השאלות שנשאלת בהצעה והמשמשות בסיס לפוליסה, או בכל דרך אחרת, כפי שהתבקשת, ועל סמך ההנחה שהשבת תשובות מלאות וכנות על השאלות ולא הסתרת בכוונת מרמה עניין שידעת שהוא מהותי לחברה לצורך הערכת הסיכונים המבוטחים, ונקטת אמצעים למניעת נזקים להקלת הסיכונים המבוטחים לפי פוליסה זו.
2. עניין מהותי הוא עניין ששאלה לגביו הוצגה בהצעת הביטוח או בכל דרך אחרת שתתועד אצל החברה, ומבלי לגרוע מכלליות האמור גם העניינים הבאים:
  - א. סוג הרכב, שנת יצורו, מספר הרישוי שלו, התוצר והדגם שלו, סוג תיבת ההילוכים;
  - ב. פטור ממסים לגבי הרכב במידה שישנו;
  - ג. תיאור השימוש ברכב והמקום שבו הוא מוחזק בדרך כלל;
  - ד. זהות הבעלים, או המחזיקים דרך קבע ברכב ועיסוקיהם, תאונות שהיו מעורבים בהן ועבירות תנועה שבהן הורשעו בשלוש השנים שקדמו לעשיית הביטוח על פי פוליסה זו, פרט לעבירות תנועה שלגביהן ברירת קנס;
  - ה. נזקים שאירעו לרכב בשלוש השנים הקודמות לעריכת הביטוח, כתוצאה מסיכונים הכלולים בביטוח זה;
  - ו. פרטים אודות מבטחים קודמים שביטחו את הרכב, לרבות דרישות מיוחדות שנדרשו על ידי מבטחים קודמים.
3. במידה ולא השבת תשובות מלאות וכנות לשאלות בעניינים מהותיים או שהסתרת מהחברה עניין מהותי, או שלא נקטת באמצעים שדרשה החברה לשם הקלת הסיכונים המבוטחים לפי פוליסה זו בתוך הזמן שנדרשת לכך, תהיה החברה רשאית לבטל את הפוליסה או להקטין את היקף חבותה, וזאת בתוך 30 ימים מהיום שבו נודע לה על כך, וכל עוד לא קרה מקרה הביטוח. מובהר כי במקרה מסוג זה, החברה תשיב

לך את דמי הביטוח ששילמת בעד יתרת התקופה בניכוי הוצאותיה, אולם אם יסתבר כי פעלת בכוונת מרמה, תהיה החברה פטורה מהשבת דמי הביטוח.

4. הפחתת תגמולי ביטוח - החברה רשאית להפחית מתגמולי הביטוח באורח חלקי או מלא, אם מקרה הביטוח ארע בטרם בוטלה הפוליסה כאמור בסעיף 3 לעיל. במקרה מסוג זה, החברה תהיה רשאית לשלם לך תגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי שהוא היחס שבין דמי הביטוח המוסכמים לבין דמי הביטוח שצריך היית לשלם אילו ידעה החברה את המצב לאמיתו. מובהר כי החברה תהיה פטורה כליל מלשלם לך תגמולי ביטוח אם יסתבר לה כי התשובה שניתנה, או הסתרת העניין המהותי, או אי מתן הודעה מצדך על השינוי המהותי שחל, או אי נקיטת האמצעים להקלת הסיכון, נעשו בכוונת מרמה. ככל שיתברר כי נסיבות המקרה היו כאלה שהחברה, כמבטח סביר, מלכתחילה לא היתה מתקשרת בחוזה הביטוח, לו ידעה את המצב לאמיתו, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, לא תהיה זכאי לקבל את תגמולי הביטוח, אולם החברה תשיב לך את דמי הביטוח ששילמת בעד התקופה שלאחר קרות מקרה הביטוח, בניכוי הוצאותיה.

5. שלילת זכות החברה להפחית מתגמולי הביטוח - החברה לא תהא רשאית להפחית מתגמולי הביטוח, אם התשובה שניתנה, או אי נקיטת האמצעים להקלת הסיכון נעשו שלא בכוונת מרמה, ובהתקיים אחד מהבאים:

- החברה ידעה, או היה עליה לדעת את המצב לאמיתו, בעת כריתת חוזה הביטוח.
- העובדה שעליה ניתנה תשובה שלא היתה מלאה וכנה חדלה מלהתקיים לפני קרות מקרה הביטוח, או שלא השפיעה על קרותו, או על חבות החברה, או על היקפה של החבות.
- השינוי היה תוצאה של אמצעי שננקט על דעת החברה.
- השינוי היה תוצאה של אמצעי שנקטת, אתה המבוטח, לשם מניעת נזק חמור לגוף ולרכוש, ובלבד שהודעת לחברה בכתב על נקיטת האמצעי, מיד לאחר שנקטת בו, או שנודע לך עליו.

1. ביטוח כפל

1. אם בוטח הרכב בפני הסיכונים הכלולים בפוליסה זו אצל יותר מחברת ביטוח אחת לתקופות חופפות, תהיה רשאי לתבוע את מלוא סכום הפיצוי המגיע לך על פי הפוליסה, **אולם בכל מקרה לא תהיה זכאי לקבל יותר מהנזק שנגרם לך.**
2. בביטוח כפל אחראיות החברות המבטחות כלפיך, המבוטח, יחד ולחוד על סכום הביטוח החופף, ובינן לבין עצמן, תתחלק האחראיות לפי היחס שבין סכומי הביטוח.

2. ביטוח חסר

אם בעת כריתת חוזה הביטוח שוויו של הרכב המבוטח עלה על הסכום שבו בוטח הרכב בפועל, תשלם לך החברה חלק יחסי מן האבדן או הנזק, בהתאם לשיעור סכום הביטוח הנקוב במפרט, לבין שווי הרכב בעת כריתת חוזה הביטוח. מובהר כי כל פריט שנקבע לו סכום ביטוח נפרד במפרט כפוף לתנאי זה.

ח. הארכת הביטוח

כל הארכה של תקופת הביטוח על פי הפוליסה טעונה הסכמה של החברה ושלך המבוטח, אשר תינתן במפורש למטרה זו. הוארכה תקופת הביטוח באמצעות חידוש הפוליסה, תהווה ההצעה לביטוח חלק בלתי נפרד אף ממסמכי החידוש. מקום בו מדובר בחידוש של פוליסה קודמת, יראו ההצעה לביטוח המקורי כחלק בלתי נפרד מהפוליסה המחודשת.

ט. תשלום דמי הביטוח ודמים אחרים

1. דמי הביטוח וכל יתר הסכומים המגיעים ממך לחברה בקשר לפוליסה זו, ישולמו במלואם בתוך 28 ימים מיום תחילתה של תקופת הביטוח, או במועדים אחרים שפורטו בפוליסה, לפי העניין.
2. לא שולם סכום כלשהו המגיע ממך לחברה במועדו, יישא הסכום שבפיגור הפרשי הצמדה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני היום שנקבע לתשלום ובין המדד שפורסם סמוך לפני יום התשלום בפועל. מובהר כי הפרשי ההצמדה ישולמו לחברה בעת סילוק הסכום שבפיגור, ויהוו חלק בלתי נפרד ממנו.
3. לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור תוך 15 יום לאחר שהחברה דרשה ממך בכתב לשלמו, רשאית החברה, להודיע לך בכתב, כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן; אם נקבע מוטב במקומך, והקביעה היתה בלתי חוזרת, רשאית החברה לבטל את הביטוח אם הודיעה למוטב הבלתי חוזר בכתב על הפיגור האמור והמוטב הבלתי חוזר לא סילק את הסכום שבפיגור תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.
4. אין בביטול הביטוח, על פי סעיף זה, כדי לגרוע מחובתך לסלק את הסכום שבפיגור המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור, וכן את הוצאות החברה.

י. השתתפות עצמית

1. בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרק 1 לפוליסה זו, ינוכה מתגמולי הביטוח סכום של השתתפות עצמית הנקוב במפרט לגבי כל תביעה. סכום ההשתתפות העצמית ישתנה בהתאם לשינויים בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני תשלום תגמולי הביטוח.
2. בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרק 2 לפוליסה זו, החברה תגבה ממך, המבוטח, את סכום ההשתתפות העצמית הנקוב במפרט, בגין כל סכום שישולם על ידי החברה על תביעה, גם אם לא שולמו תגמולי ביטוח לצד שלישי, והחברה לא תנכה סכום זה מהסכומים המשולמים לצד שלישי. סכום ההשתתפות העצמית ישתנה בהתאם לשינויים בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני תשלום תגמולי הביטוח.
3. **על אף האמור בסעיף קטן 2 לעיל, אם הסכום שהנך, המבוטח, חייב לשלם לצד שלישי שווה לסכום ההשתתפות העצמית הנקוב במפרט, או קטן ממנו, תשא בעצמך בתשלום לצד השלישי והחברה לא תהיה חייבת לשלם כל סכום שהוא.**
4. מובהר כי אם כתוצאה ממקרה ביטוח המכוסה לפי פרק 2 לפוליסה זו נגרם נזק גם לרכב המבוטח המכוסה לפי פרק 1 לפוליסה זו, ובשל כך, נוכה כבר סכום השתתפות עצמית כאמור בסעיף 1 לפרק זה, לא תחויב בסכום נוסף בגין השתתפות עצמית.

יא. החזרת היקף הכיסוי לקדמותו

- עם תשלום תגמולי הביטוח לך, המבוטח, או לצד שלישי בשל מקרה ביטוח במשך תקופת הביטוח, תשיב החברה את היקף חבותה לפי פוליסה זו לקדמותו, כפי שהיה סמוך לפני קרות מקרה הביטוח. החברה רשאית לגבות דמי ביטוח בגין השבת היקף הביטוח לקדמותו, אשר יחושב כדלהלן:
1. כאשר שולמו תגמולי הביטוח לפי פרק 1 לפוליסה - כאחוז מסכום תגמולי הביטוח ששולמו בשיעור שהתיר המפקח לאותו רכב לפי גילו ולתקופת הביטוח שנותרה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי הפוליסה.
  2. כאשר שולמו תגמולי הביטוח לצד שלישי לפי פרק 2 לפוליסה - כגובה דמי הביטוח הנגבים עבור ביטוח בגובה הסכום ששולם כתגמולי ביטוח לצד שלישי בערכו ביום מקרה הביטוח, יחסית לתקופת הביטוח שנותרה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי הפוליסה.

- י.ב. החלפת רכב**
1. במידה והחלפת את רכבך המבוטח בחברה בתוך תקופת הביטוח ורכשת רכב חליפי (להלן: "הרכב החליפי"), תוכל, בהודעה לחברה, ובהסכמתה, להעביר את הכיסוי לפי פוליסה זו לרכב החליפי. מובהר כי סכום הביטוח של הרכב החליפי ייקבע על פי ערך הרכב שהוחלף ביום ביצוע ההחלפה.
  2. על אף האמור בסעיף 1 לעיל, היה וביום ההחלפה, דמי הביטוח עבור הרכב המוחלף נמוכים מדמי הביטוח עבור הרכב החליפי, תשלם לחברה את ההפרש בעד הגדלת סכום הביטוח, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה, וזאת בתוך 28 ימים מיום ההחלפה.
  3. על אף האמור בסעיף 1 לעיל, היה וביום ההחלפה, דמי הביטוח עבור הרכב המוחלף גבוהים מדמי הביטוח עבור הרכב החליפי, החברה תחזיר לך את ההפרש בעד הקטנת סכום הביטוח, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה, וזאת בתוך 28 ימים מיום ההחלפה.
  4. היו ביום ההחלפה, דמי הביטוח עבור הרכב המוחלף גבוהים מדמי הביטוח עבור הרכב החליפי, תשלם לך החברה את ההפרש, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה בתוך 30 ימים מיום ההחלפה.
  5. מובהר כי אין באמור בסעיפים קטנים 1, 2 ו-3 לעיל בכדי למנוע מהחברה לדרוש תשלום לכיסוי הוצאותיה בשל העברת הכיסוי הביטוחי לפי תעריפיה המאושרים.

- י.ג. ביטול הביטוח**
1. אתה, המבוטח, רשאי לבטל את הביטוח בכל עת לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתך. הביטוח יתבטל במועד שבו מסרת על כך הודעה לחברה. במקרה כזה החברה תחזיר לך, המבוטח, בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את דמי הביטוח ששולמו על ידך בעד התקופה שלאחר מועד כניסת הביטול לתוקף, בהפחתת סכומים אלה:
    - (א) בעד תקופה של עד שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף, לרבות אם לא נכנסה לתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים;
    - (ב) בעד תקופה העולה על שבעה ימים שבהם היתה הפוליסה בתוקף - 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח, החל ביום השמיני.
  2. על אף האמור בסעיף קטן 1 לעיל, במידה וביטול הפוליסה התבקש על ידך עקב העברת בעלות הרכב המבוטח, עקב החזרת רישיון הרכב למשרד הרישוי או עקב פטירת הנהג ששמו נקוב כנהג יחיד במפרט, תחזיר לך החברה את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו. החלק היחסי כאמור יחושב על ידי הכפלת דמי הביטוח שגבתה ממך החברה ביחס שבין מספר הימים שנותרו, במועד הביטול, עד תום תקופת הביטוח המקורית, לבין מספר הימים הנכללים בתקופת הביטוח המקורית (להלן: "החלק היחסי").
  3. מבלי לגרוע מזכויות החברה על פי דין, רשאית החברה לבטל את הביטוח לפני תום תקופת הביטוח, ובלבד שהודעה על כך, שבה ייכללו הנימוקים לביטול, תישלח אליך, המבוטח, בדואר רשום 45 ימים לפחות לפני התאריך שבו יתבטל הביטוח.
  4. במידה והחברה ביטלה את הפוליסה, תחזיר לך, המבוטח, בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מהמועד שבו נכנס הביטול לתוקף, את החלק היחסי מדמי הביטוח ששולמו.
  5. כל הסכומים שיוחזרו לפי סעיף זה ישתנו בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד ביצוע תשלום דמי הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני מועד החזרת דמי הביטוח. אם דמי הביטוח שולמו לשיעורין, ישתנה כל סכום בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד ביצוע התשלום לבין המדד שפורסם סמוך לפני השבת דמי הביטוח.
  6. על אף האמור בסעיף זה פוליסה משועבדת תתבטל 30 ימים לאחר שניתנה התראה על הביטול לבעל השעבוד.

תביעה לתשלום תגמולי ביטוח

- י.ד.
1. קרה מקרה ביטוח, עליך, המבוטח, או המוטב, להודיע לחברה מיד לאחר שנודע לך על כך.
  2. כל תביעה לתשלום תגמולי ביטוח מכוח פוליסה זו תוגש לחברה בכתב.
  3. עליך, המבוטח, או על המוטב, לפי הענין, למסור לחברה, תוך זמן סביר לאחר שנדרשת לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה ואם אינם ברשותך, עליך לעזור לחברה, ככל שביכולתך, להשיגם. הנך רשאי להגיש העתק של המסמכים האמורים באופן דיגיטאלי, ולכל הפחות, באמצעות דואר אלקטרוני, במסרון, ובחשבון האישי המקוון שלך.
  4. החברה, מיד לאחר שקיבלה הודעה ממך, המבוטח, או המוטב על קרות מקרה הביטוח, תעשה את הדרוש לבירור חבותה.
  5. תגמולי הביטוח ישולמו בתוך 30 ימים מהיום שהיו בידי החברה המידע והמסמכים הדרושים לבירור חבותה.
  6. תגמולי הביטוח המשולמים לצד שלישי או המשולמים לך, המבוטח, ישתנו בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני מועד קרות מקרה הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני מועד תשלום בפועל. חושבו תגמולי הביטוח או חלקם, כערכם במועד שלאחר קרות מקרה הביטוח, יתווספו עליהם, או על חלקם, לפי העניין, הפרשי הצמדה מאותו מועד.
  7. על סכום תגמולי הביטוח שנקבעו לפי הוראות פוליסה זו, תתווסף ריבית שנתית בשיעור של 4%, וזאת מתום 30 יום ממסירת התביעה. מובהר כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.
  8. החברה רשאית לקזז מתגמולי הביטוח לפי פרק 1 לפוליסה זו, כל סכום קצוב שהנך, המבוטח, חייב לחברה בשל פוליסה זו או בשל פוליסה אחרת ואם קיים חשש ממשי לאי-פירעון החוב, רשאית החברה לקזז את יתרת דמי הביטוח שטרם הגיע מועד תשלומם או חיוב אחר שטרם הגיע מועד קיומו.
  9. תשלום תגמולי הביטוח ייעשה באמצעות המחאה לפקודת המבוטח או המוטב.
  10. מובהר כי החברה תהיה פטורה כליל מחבות כלשהי כלפיך, המבוטח, אם יתברר כי הפרת את תנאי הפוליסה ו/או הסתרת פרט מהותי בעת עריכת הביטוח ו/או מסרת עובדות כוזבות או העלמת עובדות הנוגעות למקרה הביטוח, ובלבד שהדבר נעשה בכוונת מרמה.

מקדמות ותגמולים שאינם שנויים במחלוקת

- י.ו.
1. בקרות מקרה הביטוח תהיה זכאי לקבל מהחברה מקדמה או התחייבות כספית שתאפשר לך לקבל שירות לתיקון הנזק על חשבון כספים שיגיעו מהחברה לפי תנאי פוליסה זו.
  2. תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת ישולמו תוך 30 יום מהיום שנמסרה לחברה תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד מיתר התגמולים.
  3. במקרה של נזק המכוסה על פי פרק 2 תהיה "החברה" רשאית ולפי דרישה הצד-השלישי חייבת היא לשלם לצד-שלישי את תגמולי הביטוח ש"החברה" חייבת לך המבוטח, ובלבד שהודיעה על כך בכתב לך, המבוטח, 30 ימים מראש ואתה המבוטח לא התנגדת תוך תקופה זו, אולם טענה ש"החברה" יכולה לטעון כלפיך המבוטח תעמוד לה גם כלפי הצד-השלישי,
  4. סכומים שישולמו לך המבוטח, או לצד שלישי על פי האמור לעיל, ינוכו מתגמולי הביטוח הסופיים שישולמו. בחישוב הניכוי ישתנו הסכומים שינוכו בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן בין המדד שפורסם סמוך לפני תשלומם לבין המדד שפורסם לפני יום תשלום הסכום הסופי של תגמולי הביטוח.
  5. התשלום הסופי והמלא של תגמולי הביטוח למקרי נזק המכוסים לפי פרק 1 ייעשה לאחר שהמצאת הוכחות סבירות כי תיקנת את הנזק לרכב.

- טז. התיישנות**
1. תקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח היא שלוש שנים מיום קרות מקרה הביטוח.
  2. התביעה לתגמולי ביטוח, עקב נזק המכוסה לפי פרק 2, לא תתיישן כל עוד לא התיישנה תביעת צד שלישי נגדך, המבוטח.
- יז. תחלופ**
1. היתה לך המבוטח, בשל מקרה הביטוח גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי צד שלישי שלא מכוח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו לחברה, מששילמה החברה לך או למוטב תגמולי ביטוח ובשיעור התגמולים ששילמה.
  2. החברה אינה רשאית להשתמש בזכות שעברה אליה לפי סעיף זה באופן שיפגע בזכותך לגבות מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי מעל התגמולים שקיבלת מהחברה.
  3. קיבלת מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי, שהיה מגיע לחברה לפי סעיף זה, עליך להעבירו לחברה. עשית פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה לחברה, עליך לפצותה בשל כך.
  4. החברה לא תעשה שימוש בסעיף זה אם מקרה הביטוח נגרם שלא בכוונה בידי אדם שלישי שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי, מחמת קרבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שביניהם.
- יח. בעלות בחלקים ובשרידים של הרכב**
1. עם ביצוע תשלום תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב יועברו חלקי הרכב אשר הוחלפו לבעלותה של החברה.
  2. עם ביצוע תשלום תגמולי ביטוח בשל אבדן גמור של הרכב או אבדן גמור להלכה של הרכב, תעבור הבעלות על הרכב או על שרידיו, לחברה.
- יט. הודעות**
1. כל הודעה של החברה למבוטח תעשה בכתב לפי כתובת המבוטח אשר ניתנה לחברה במועד עריכת הביטוח או לפי הכתובת הידועה האחרונה, כפי שנמסרה לחברה.
  2. כל הודעה של המבוטח או של המוטב לחברה תינתן לחברה לפי אחד מאלה:
    - א. מען החברה כמצוין בכותרת הפוליסה, או כל מען אחר בישראל שהחברה תודיע למבוטח או למוטב מזמן לזמן.
    - ב. במשרדו של סוכן הביטוח הרשום בפוליסה - לפי מענו כמפורט בה, או לפי כל מען אחר בישראל שעליו יודיע סוכן הביטוח הנזכר, או החברה למבוטח, או למוטב מזמן לזמן.
    - ג. כל דרך אחרת שהחברה תודיע עליה למבוטח מזמן לזמן.
- כ. שיפוט**
- כל חילוקי דעות או תביעות מכוח פוליסה זו או בקשר אליה יתבררו אך ורק באחד מבתי המשפט בישראל ועל פי דיני ישראל.
- כא. העדר ערך מוסכם**
- אם ננקב סכום ביטוח לגבי כלי הרכב או פריט רכוש כלשהו אחר, לא ייחשב סכום ביטוח כזה כערך מוסכם ועל המבוטח להוכיח את סכום נזקו, היקפו ושיעורו, ובכל מקרה, אחריות החברה לא תעלה על סכום הביטוח, אם ננקב כזה במפרט.

כב. הערכת נזק ומינוי שמאי

1. **הערכת הנזק לאחר קרות מקרה הביטוח**
- א. לאחר קרות מקרה הביטוח ולפני תיקון הנזק לרכב, אתה, המבוטח, רשאי לבחור שמאי חוץ מתוך רשימת שמאי החוץ על מנת להעריך את הנזק לרכב (כמפורט בסעיף 2 להלן).
  - ב. במקרה בו תודיע לחברה כי אין לך, המבוטח, העדפה לקבל שירות משמאי מסוים, החברה תבחר עבורך שמאי מתוך רשימת שמאי החוץ של המחוז הרלוונטי, כאשר הבחירה תעשה באופן אקראי שיבטיח כי לא תהיה בכל עת העדפה כלשהי בבחירת שמאי מסוים על פני שמאי אחר. החברה תעביר לך, המבוטח, את פרטי שמאי החוץ באופן מידי, לרבות הפרטים הנדרשים לשם ההתקשרות עימו.
  - ג. השמאי יערוך את הצעת התיקון והשומה על פי שיקול דעתו המקצועי, ובהתאם להוראות כל דין, לרבות הוראות חוזר המפקח והוראות משרד התחבורה הנוגעות לעניין.
  - ד. עם סיום הצעת התיקון או השומה, יעביר השמאי עותקים מהן לך, המבוטח, לחברה ולמוסך.
  - ה. החברה והשמאי יתעדו וישמרו את כל החומר הנוגע להערכת הנזק, לרבות כל התכתבות, הצעת תיקון ושומה הקשורה בתיק התביעה ובתיקון הרכב וזאת למשך שלוש שנים לפחות. החברה והשמאי יעבירו לך, המבוטח, בסמוך לאחר דרישתך לעשות כן, כל מסמך ומידע שתדרוש בעניין הערכת הנזק.
  - ו. הצעת התיקון של שמאי החוץ יהיו הצעת התיקון והשומה הקובעות, אלה אם כן הציגה החברה בכתב הצעת תיקון או שומה נגדיות (של כל שמאי שהוא) והודיעה על רצונה לערער על הצעת התיקון או השומה לשמאי מכריע כמפורט להלן, לא יאוחר מיום עבודה אחד מיום עריכת הצעת התיקון על ידי שמאי החוץ ומסירתה לחברה או שבוע ממועד העברת השומה לחברה לפי העניין.
  - ז. אתה, המבוטח, תהיה רשאי לערער על הצעת התיקון או על השומה של שמאי החוץ ובלבד שתציג הצעת תיקון נגדית ותודיע על רצונך לערער לפני תיקון הרכב, או תציג שומה נגדית לא יאוחר משבוע לאחר שנמסרה לך השומה של שמאי החוץ.
  - ח. בערעור על השומה של שמאי החוץ בפני שמאי מכריע ניתן לערער רק על אותם עניינים שלא נקבעו בהצעת התיקון, על אותם עניינים שנכללו בהצעת התיקון אך שונו בשומה, או על אותם עניינים שיכלו להתברר במהלך תיקון הרכב בלבד.
  - ט. החברה תישא במלוא עלות שכר הטרחה של שמאי החוץ; **לחילופין:**
  - י. החברה תאפשר לך, המבוטח, לבחור בשמאי אחר והחברה רשאית להתנות בחירה כאמור בכך שאתה, המבוטח, תאפשר לשמאי מטעם החברה לבדוק את הרכב טרם תיקונו. במידה והחברה תהיה מעוניינת בכך, החברה תשלח שמאי מטעמה לבדיקת הרכב לא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת הצעת התיקון של השמאי האחר. שומה זו לא תהיה השומה הקובעת כמפורט בסעיף קטן(ו). אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו שלך, המבוטח, לקבל החזר עבור עלות שכר הטרחה של השמאי האחר, ככל שעומדת לך זכות זו.
2. **רשימת שמאי חוץ**
- א. לרשותך, המבוטח, עומדת רשימת שמאים לכל מחוז בפיזור גיאוגרפי נאות (להלן: "הרשימה" ו/או "רשימת שמאי חוץ").
  - ב. הרשימה תכלול לפחות שמאי אחד לכל 2,000 כלי רכב שהיו מבוטחים בביטוח רכב רכוש בחברה ביום האחרון של השנה הקלנדרית החולפת, כאשר ניתן להוסיף שמאים בכל עת.

- ג. בכל מקרה, מספר השמאים בכל מחוז לא יפחת משבעה.
 ד. כמו כן, לרשותך, המבוטח, עומדת רשימת שמאי חוץ נוספת עבור כלי רכב שאינם אחד מאלה: כלי רכב פרטיים או מסחריים עד 3.5 טון או אופנועים. מובהר כי רשימות אלה יכולות להיקבע גם שלא על פי מחוזות, ובלבד שנכללו בכל רשימה חמישה שמאים לפחות.

3. מנגנון שמאי מכריע

- א. איגוד חברות הביטוח ואיגוד השמאים ירכיבו רשימת שמאים מכריעים, אשר ישומו את הנזק בכל מקרה של מחלוקת בין שתי הצעות תיקון או שתי שומות. הרשימה תכלול מספר סביר של שמאים בפיקוד גיאוגרפי נאות והיא תהיה זמינה לציבור, לרבות באמצעות האינטרנט.
 ב. במידה ואתה המבוטח, או החברה, יודיעו על רצונם לערער על הצעת התיקון או השומה כאמור בסעיפים כ"ב ו' (ו'–ז') ייקבע השמאי המכריע אקראית מתוך רשימת השמאים המכריעים. השמאי המכריע לא יהיה שמאי בית או שמאי חוץ של החברה.
 ג. השמאי המכריע ייתן חוות דעתו לא יאוחר מיום עבודה אחד לאחר שקיבל את הצעות התיקון או שבעה ימים מיום שקיבל את השומות של שני השמאים.
 ד. שכרו של השמאי המכריע יקבע מראש. השמאי המכריע יקבע גם את אופן חלוקת שכרו ועלות הצעת התיקון הנגדית או השומה הנגדית שלך, המבוטח, בשים לב לתוצאת הערעור. עלות הצעת התיקון או השומה הנגדית של החברה תהיה על חשבונה.

4. השפעה על שמאים, הליך השומה ותיקון הרכב

- מבטח, סוכן ביטוח, מבוטח, מוסך או כל גורם רלוונטי אחר לא ישפיעו (מעבר להעברת מידע רלוונטי) על שיקול דעתו המקצועי הבלתי תלוי של שמאי הקובע שומה עבורך המבוטח ובכלל זה:
 א. לא תוטל כל הגבלה שהיא עליך המבוטח לפנות ישירות לשמאי. לעניין זה, החברה לא תדרוש ממך, המבוטח, לפנות לשמאי בכפוף לפנייה ראשונה לחברה, ודרישה כאמור משמעה הגבלה. יובהר כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מחובתך להודיע לחברה על מקרה הביטוח מיד לאחר שנודע לך על קרות המקרה ועל זכותך לתגמולי ביטוח בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981.
 ב. בהליך הערכת הנזק אסורה מעורבות כלשהי של כל גורם זולת שמאי החוץ. אין בהוראה זו כדי למנוע מהחברה להעביר לשמאי מידע לפני עריכת השומה כגון מידע לגבי כיסוי ביטוחי, פרטי הפוליסה, תנאי הפוליסה, הרחבות וכדומה.
 ג. לאחר מסירת הצעת התיקון, אתה המבוטח, והחברה, רשאים להעלות בפני שמאי החוץ הערה עניין טכני בלבד הנוגע להצעת התיקון ואשר אין בה השפעה כלשהי על שיקול דעתו המקצועי של השמאי. לעניין זה, "הערה בעניין טכני" משמעה, הערה בדבר טעות לשון, טעות בחישוב, השמטה מקרית, הוספת דבר בשוגג וכדומה. השמאי ימסור גם את הצעת התיקון המעודכנת למוסך, לחברה ולך, המבוטח, בצרוף הסבר לגבי הבדלים בין הצעת תיקון זו לבין הצעת התיקון בהתאם למנגנון הקבוע בסעיפים כ"ב ו' (ו'–ז') לעיל.
 ד. לא ינחו את השמאי בהוראות המגבילות את שיקול דעתו המקצועי, לרבות בעת הגדרת הרכב "באבדן גמור" גם אם הנזק הגולמי לרכב נמוך מ-60%.
 ה. לא יטילו על השמאי מטלות שאינן עולות בקנה אחד עם תפקידו כשמאי, ובפרט:
 (1) לא ידרשו ממנו להפנות מבוטחים למוסכי הסדר או מוסכים מסוימים אחרים;
 (2) לא ידרשו ממנו לחתום על טפסים לבדיקת רכב לאחר תיקון;

1. סוכן ביטוח, מוסך, שמאי או כל גורם אחר לא ישולמו עמלה מכל סוג, לרבות טובת הנאה כלשהי, האחד למשנהו, בקשר להסדר זה.
2. מבטח, סוכן ביטוח, מוסך או שמאי לא יעניקו או יקבלו עמלה או כל טובת הנאה, לרבות בדרך של הנחות בהשתתפות עצמית, מתן רכב חלופי וכיו"ב, במסגרת ואגב הליך בחירת זהות השמאי.
3. סוכן ביטוח המעורב בהליך בחירת השמאי יעשה זאת לטובת מיצוי זכויותיו של, המבטח, בלבד ולפי שיקול דעתו המקצועי.

5. גילוי נאות

- א. סעיף כ"ב לפרק 6 בפוליסה זו, מקיים את הדרישה למסור לך, המבטח, במועד כריתת חוזה הביטוח הסבר אשר יכלול מידע כללי בנוגע לבחירת שמאי והליך השומה, בדבר הזכויות העומדות לך, המבטח, על פי הפוליסה, וכן בדבר הצעדים שעליך לנקוט לשם מימוש זכויות אלה.
- ב. רשימת שמאי החוץ המעודכנת יהיו זמינים לך, המבטח, ולכלל הציבור, בין היתר, באמצעות אתר האינטרנט של החברה, ויועברו לך, המבטח, בכל מועד, על פי דרישתך, באמצעות פקס ודואר אלקטרוני.
- ג. במקרה בו תודיע לחברה, אודות מקרה ביטוח, החברה תיידע אותך במועד קרות מקרה הביטוח כי עומדת לך, המבטח, הזכות לבחור שמאי חוץ או שמאי אחר, תוך שתסביר לך את ההבדלים ביניהם, וכן תיידע אותך בדבר דרכים העומדות לרשותך לשם קבלת רשימת שמאי חוץ והסבר זה, ותציע לך, המבטח, לקבל את הרשימה המעודכנת של שמאי החוץ ואת ההסבר באמצעות פקס ודואר אלקטרוני.
- ד. החברה תמסור לך, המבטח, טרם תיקון הרכב, את כל הצעות התיקון שהגיעו לידיה וכל מסמך רלוונטי אחר אשר הועבר אליה אגב השומה. בנוסף, החברה תמסור לך, המבטח, את דו"ח השמאי הסופי סמוך לאחר השלמתו. דוחות אלה יכללו בין היתר, על פי העניין את כל אלה:

(1) תיאור וזיהוי הרכב נשוא השומה;

(2) פרוט הנזק הפיזי שנגרם בשל מקרה הביטוח, לרבות תיאור מילולי של הנזק;

(3) הערכה כספית של הנזק, לרבות ירידת ערך, בשל מקרה הביטוח ואופן חישובם, לרבות:

- החלפים שבהם יש להשתמש לתיקון הנזק תוך ציון המספר הקטלוגי שלהם או ציון ותיאור החלף: חדש / משומש / משופץ, מקורי/ תחליפי, שם היצרן, ארץ ייצור, שם היבואן וכל פרט ונתון מזהה.
- מחירי החלפים.
- מספר שעות העבודה הנדרשות לתיקון הנזק, כולל, פירוט השעות הנדרשות עבור כל אחד מסעיפי התיקון השונים.
- מחירי שעת עבודה.
- אופן חישוב שווי הרכב לעניין ירידת הערך ואופן חישוב ירידת הערך.
- אופן חישוב שווי הרכב במקרה של אבדן מוחלט
- כל מידע עובדתי נוסף עליו מתבססת השומה.
- פרטי ערך השומה וחתימתו בהתאם להוראות הדין.

- ה. במידה ותסכים, החברה תהיה רשאית להעביר לך, המבטח, את המסמכים כאמור בסעיף קטן (ד) באמצעות אתר האינטרנט שלה או באמצעות משלוח דואר אלקטרוני לך, המבטח.

פרק 7 - תוספות מיוחדות

התוספות שלהלן יחולו, רק אם צוינו במפורש במפרט:

א. ביטוח מערכות קול וקשר (מכשירים חשמליים ואלקטרוניים שאינם חלק אינטגרלי מהרכב)
החברה תשלם לך עבור אבדן או נזק, כתוצאה מהסיכונים המבוטחים על פי פרק 1, את ערך הנזק אך לא יותר מסכום הביטוח הנקוב ברשימה אשר נגרמו לכל מכשיר חשמלי המותקן ברכב התקנה של קבע (להלן: "המכשיר"), אם הוא מצוין במפרט.

החברה תוכל, לפי שיקול דעתה הבלעדי, לבחור בין דרכי הפיצוי הבאות:
(1) תשלום ערך הנזק או האבדן במזומן;
(2) תיקון המכשיר;
(3) החלפת המכשיר במכשיר מסוג ואיכות דומה.

החברה לא תשלם לך עבור אנטנות, תקליטים, מכשירים אור-קוליים או קסטות. ההשתתפות העצמית בכל מקרה של תשלום על פי תוספת זו תהיה לפי הנקוב במפרט.

ב. ביטוח הגנה משפטית

1. החברה תמנה לנהג הרכב המורשה לנהוג בו על פי דין ועל פי הפוליסה, עורך דין אשר יגן עליו, או יופיע בשמו, בכל הליך משפטי פלילי או מנהלי שיתנהל כתוצאה מתאונת דרכים בה נפגע אדם עקב השימוש ברכב.
2. אם לא העמידה החברה לנהג עורך דין לפי בקשתו, יהיה רשאי הנהג לבחור בכל עורך דין. התשלום עבור הוצאות שכר טרחה לא יפחת משכר הטרחה שהייתה החברה משלמת לעורך דין מטעמה, לו פעלה החברה לפי סעיף 1 לעיל.
3. החברה לא תשלם לנהג עבור הוצאות משפטיות בערכאת ערעור אלא אם כן קיבלה חוות דעת מנומקת של עורך הדין אשר הופיע בערכאה קודמת כי יש סיכוי טוב להצלחת הערעור, ובכל אופן, עניין זה נתון לשיקול דעתה הבלעדי של החברה.
4. חבות החברה לתשלום עבור הוצאות משפטיות מוגבלת לסכום הנקוב במפרט.
5. על הנהג המבוטח להמציא לחברה כל מסמך הקשור בהליכים משפטיים ולסייע, ככל הניתן, להצלחת ההליך המשפטי.

ג. מרים / מנוף (בביטוח מקיף)

הביטוח על פי פרק 1 לפוליסה זו, יחול גם על אבדן או נזק לרכוש המבוטח כתוצאה מהתהפכות המרים, קריסה, או עיקום המנוף ושמיטת מטען ממתלה המנוף.

ד. רעידת אדמה

על אף האמור בפרק 6 לפוליסה זו, הכיסוי הביטוחי על פי פרק 1 יחול גם על נזק אשר יגרם לרכב כתוצאה מרעידת אדמה.

- ה. **מהומות**
על אף האמור בפרק 6 לפוליסה זו, הביטוח על פי פרק 1 יחול גם על נזק אשר יגרם לרכב בשל מהומות.
- ו. **הובלת דלק, גז וחומרים מסוכנים**
על אף האמור בפרק 3 לפוליסה זו, הכיסוי הניתן לפי פרק 1 ופרק 2 יינתן גם בגין חבות ו/או נזק שנגרמו תוך כדי ו/או עקב הובלת "חומרים מסוכנים" כמוגדר בחוק שירותי הובלה, התשנ"ז - 1997 .
- ז. **שימוש ברכינה (מרים, הייבר)**
על אף האמור בפרק 3 לפוליסה זו הכיסוי הניתן לפי פרק 2 , יינתן גם בגין חבותו של המבוטח הנובעת מנזק תאונתי לרכוש צד ג', תוך כדי ו/או עקב שימוש במתקן "רכינה" המותקן כחוק ברכב המבוטח בפוליסה.
- ח. **שימוש במנוף**
על אף האמור בפרק 3 לפוליסה זו הכיסוי הניתן לפי פרק 2 , יינתן גם בגין חבותו של המבוטח הנובעת מנזק תאונתי לרכוש צד ג', תוך כדי ו/או עקב שימוש במנוף ו/או מעלון ו/או זרוע הידראולית המותקן כחוק ברכב המבוטח בפוליסה.
- ט. **שימוש ב"רמסע"**
על אף האמור בפרק 3 לפוליסה זו, הכיסוי הניתן לפי פרק 2 , יינתן גם בגין חבותו של המבוטח הנובעת מנזק תאונתי לרכוש צד ג', תוך כדי ו/או עקב שימוש במתקן "רמסע" המותקן כחוק ברכב המבוטח בפוליסה.
- י. **סעיף שעבוד**
על פי בקשתך, המבוטח, פיצויים באם יגיעו לפי תנאי פוליסה זו, ישולמו לבנק (הזכאי) אשר פרטיו מצוינים במפרט, בהתאם לשיעור ההנאה בזמן קרות האבדן או הנזק, בהתחשב באמור בפוליסה בדבר ביטול הפוליסה, יהיה לביטול הביטוח תוקף רק בזמן שתימסר הודעת ביטול בכתב לבנק (הזכאי) הנ"ל, לפחות 30 יום קודם לביטול.